ਚੰਡੀ ਪੁਲੀਆ

ਬਨਾਮ

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਰਾਜ

(2022 ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2249)

ਦਸੰਬਰ 12, 2022

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੀ. ਟੀ. ਰਵੀਕੁਮਾਰ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦਾ ਕੋਡ, 1973: ਧਾਰਾਵਾਂ 227, 300, 228 – ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 148, 149, 448, 364 ਅਤੇ 506 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਦੂਜੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ, ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੂਜੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਤੋਂ ਉਪਜੇ ਕ੍ਰਿਮਿਨਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਰੁਖ ਕੀਤਾ – ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ – ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਧਾਰਾ 227 ਰ/ਵ 300(1) ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ – ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਐਤਰਾਜ਼ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਸੁਧਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ 227 ਅਧੀਨ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦਾ ਪੜਾਅ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ (ਧਾਰਾ 228 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ.) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਪੜਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਅਦਾਲਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ – ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਮਾਮਲਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ।

ਮਾਮਲਾ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: ਧਾਰਾ 227 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਦੀ ਉਚਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਿਆਂ, ਜੇਕਰ ਜੱਜ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਨਾਲ ਜਮਾ ਕੀਤੇ

ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਦੇ ਸੁਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨ ਦਰਜ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀ ਧਾਰਾ 228 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਕੇਵਲ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜੇਕਰ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ, ਜੱਜ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੁਰਮ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਦ ਧਾਰਾ 227 ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦਾ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਪੜਾਅ ਹੈ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨਾ (ਧਾਰਾ 228 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ) ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੈ ਇਕੱਲੇ ਪੜਾਅ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਧਾਰਾ 300 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਇੱਕ ਵਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗਾ 228 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. [ਪੈਰਾ 7][571-C-E]

ਰਤੀਲਾਲ ਭਾਨਜੀ ਮਿਠਾਨੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ [1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 993 - ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ

[1979] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 993 ਪੈਰਾ 4.1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 2022 ਦਾ 2249।

ਸਿਧਾਰਥ ਦਵੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਰੁਚੀ ਸੂਰੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼੍ਰੀਲੀਨਾ ਰਾਏ, ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਡਾਲਵੀ, ਚੰਚਲ ਕੁਮਾਰ ਗਾਂਗੁਲੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਸੁਨੀਲ ਫਰਨਾਂਡਿਸ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸਥਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਦਿਵਿਆਂਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਵੀਸ਼ਾ ਗੁਪਤਾ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮਾਨਤਿਕਾ ਹਰਿਆਣੀ, ਸੰਜੀਵ ਕੌਸ਼ਿਕ, ਸ਼੍ਰੇਅਸ ਅਵਸਥੀ, ਦੇਵਵਰਤ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਵੱਲੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਾਹ, ਜੇ.

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਕੋਲਕਾਤਾ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 27.06.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿੰਦਾਜਨਕ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਸੁਧਾਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ (ਐਮ.ਪੀ. & ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਮਾਮਲੇ), ਬਿਧਾਨਨਗਰ ਦੁਆਰਾ 4.3.2022 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਨੰਬਰ 120 ਦੇ 2018 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਸਤੁਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿਵਰਣ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਸੰਹਿਤਾ (ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ.) ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 148, 149,448, 364 ਅਤੇ 506 ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 61/2002 ਮਿਤੀ 26.09.2002 ਕੇਸ਼ਪੁਰ ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸੈਸ਼ਨਜ਼ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 21.05.2010 ਨੂੰਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 6.6.2011 ਨੂੰ, ਪਹਿਲੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦੇ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀਮਿਤੀ ਤੋਂ ਨੌ ਸਾਲ ਅਤੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਦੂਜੀਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਅਜੈ ਆਚਾਰਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸੂਚਨਾਕਰਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਸਨ, ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨਬਣਾਇਆ, ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਅਗਵਾ ਕੀਤਾ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਰੀ ਕੀਤਾਗਿਆ ਸੀ।

3.1 ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵੱਲੋਂ ਕੰਕਾਲ ਦੀ ਖੋਜ ਅਤੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, 11 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਬਾਅਦ।

3.2 ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੰਗ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਦੂਜੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਮਿਤੀ 29.04.2016 ਨੂੰ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਉਕਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨੁਕਤੇ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਣ ਦਾ. ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਿੱਤੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਲਈ ਚਾਰਜ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪੜਾਅ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਡਿਸਚਾਰਜ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 227 ਆਰ/ਡਬਲਯੂ ਸੈਕਸ਼ਨ 300(1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ. ਸਿਖਿਆਰਥੀ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦੇ ਕੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਚਾਰਜ ਦੇ ਫਰੇਮਿੰਗ ਅਤੇ ਡਿਸਚਾਰਜ ਦੀ ਨਹੀਂ। ਸਿਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ, ਇਪਯੂਨਡ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਨਿਰਣਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼. ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ.

4. ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਧਾਰਥ ਦਵੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਪੜਾਅ ਸੈਕਸ਼ਨ 227 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪੜਾਅ ਹੈ ਜੋ ਦੋਸ਼ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਸੈਕਸ਼ਨ 300 ਕ੍ਰਿ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੋਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ

ਧਾਰਾ 228 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਅਤੇ ਇਸ ਅੱਗੇ ਇੱਕੋ ਸਵਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ ਕਿਸਮ ਕੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 300 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਟ੍ਰਾਇਲ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

4.1 ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਰਾਹਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਉੱਠੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 227 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਅਧੀਨ ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦਾ ਪੜਾਅ ਧਾਰਾ 228 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੱਤੀਲਾਲ ਭੀਮਜੀ ਮਿਥਾਨੀ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, (1979) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 179, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵੰਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

4.2 ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ 21.05.2010 ਦੀ ਬਰੀਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

4.3 ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਗਵਾਹ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਬਰੀ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਹੁਣ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਧਾਰਾ 346 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ, ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 300(1) ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਨੂੰ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 300(1) ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਉਹਨਾਂ ਹੀ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 221 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਵੱਖਰਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

4.4 ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਨਲਿਨੀ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, (1999) 5 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 253, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਔਤਰੇਫੋਇਸ ਕਨਵਿਕਟ ਅਤੇ ਔਤਰੇਫੋਇਸ ਐਕਵਿਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਧਾਰਾ 300 ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਪੰਖਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਉਸੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵੱਖਰੇ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੂਜੀ ਟ੍ਰਾਇਲ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

4.5 ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਵੇ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 300(1) ਕ੍ਰਿ.ਪ੍ਰ.ਸੰ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੂਜੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 36/2011 ਤੋਂ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

5. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਨੀਲ ਫਰਨਾਂਡਿਸ, ਸਿੱਖਿਆ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਕੀਲ - ਰਾਜ ਨੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਹੈ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-

ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਐਫਆਈਆਰ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 148, 149, 448, 364 ਅਤੇ 506 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਨੰ. 61/2002। ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਦੇਹ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਦਰਜ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹਿ-ਦੋਸ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਗਵਾ ਦੇ ਜੁਰਮ ਤੋਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਆਦਿ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 302 ਆਈਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਬਾਅਦ ਦੀ ਐਫਆਈਆਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਜੋ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪਿੰਜਰ ਦੀ ਅਤੇ ਪਿੰਜਰ ਦੇ ਕੱਪੜਿਆਂ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 300 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਬਿਲਕੁਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ.

5.1 ਇਹ ਵੀ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੀ ਅਗਲੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਉਪਾਯ ਲੈਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 300 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਬਚਾਅ ਦੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਕੰਮ 'ਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੂਜੀ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 300(1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 227 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਬਾਕੀ ਹੈ।

5.2 ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਵੇ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

6. ਅਸੀਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 227 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਧਾਰਾ 300(1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀ ਉਸ ਅਰਜ਼ੀ 'ਚੋਂ, ਧਾਰਾ 300(1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮਿੰਗ ਦੇ ਸਮੇਂ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਸਮੇਤ ਧਾਰਾ 300(1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 227 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ। ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ 227 ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸ ਹੇਠਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ -

“227. ਛੁੱਟਕਾਰਾ - ਜੇਕਰ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਨਾਲ ਜਮਾ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਉਪਰੰਤ, ਜੱਜ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਅੱਗੇ

ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ।"

7. ਧਾਰਾ 227 ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ ਦੀ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰਣਾ ਉਪਰੰਤ, ਜੇਕਰ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਅਤੇ ਨਾਲ ਜਮਾ ਕੀਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਅਭਿਯੋਗ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਝਾਅ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਉਪਰੰਤ, ਜੱਜ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰੇਗਾ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 228 ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਵਲ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਜੇਕਰ, ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਣਾ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੱਜ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਸਿੱਧਾਰਥ ਦਵੇ, ਵਰਿਸ਼ਠ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 227 ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਅਧੀਨ ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦਾ ਪੜਾਅ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ (ਧਾਰਾ 228 ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ) ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਪੜਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਧਾਰਾ 300 ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 228 ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧੇਗੀ।

8. ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 300(1) ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 300(1) ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਉੱਲੇਖਿਤ ਸਾਰੇ ਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਕਵਾਇਦ ਨੂੰ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਅੰਤਤਃ ਧਾਰਾ 300(1) ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਅਪਵਾਦ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 228 ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸਰਾਹਣਾ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖਿਅਤ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਧਾਰਾ 227 ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਛੁੱਟਕਾਰੇ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਹਿਕਤਾ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਸਕੇ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 228 ਸੀਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਪੜਾਅ ਹੈ।

9. ਹੁਣ ਜਿਹੜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 300(1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦੇਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਫੌਜਦਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਪਾਯ ਲੈਣ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਹਿਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਅੰਤਿਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਧਾਰਾ 227 ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 300(1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ।

10. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੋਸ਼ਾਰੋਪਣ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ

ਆਦੇਸ਼ ਇੱਥੇ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 300(1) ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 227 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਛੁੱਟਕਾਰਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਪੜਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ 228 ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 300(1) ਅਧੀਨ ਆਪੱਤੀ/ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਚਾਰਜ ਫਰੇਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪਰਯਾਪਤ ਆਧਾਰ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਕਸਰਤ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਹਿਣਾ ਬਿਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ਾਰੋਪਣ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰੀਖਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਬਿਨਾਂ।

11. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ

ਮਾਮਲਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

(ਅਸਿਸਟਡ: ਪ੍ਰੀਤਮ ਭਾਰਤੀ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ)

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate